No. 86. 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 10 April.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,
van Dingsdag 9 April,
behelzende de jongste *Belgische* en *Fransche* Nieuwstijdingen en *Beursprijzen*.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten April.

Uit Zeeland meldt men, dat Z. M. linieschip *de Zeeuw* heden van voor de reede van Vlissingen, de Schelde, zal worden opgesleept, om ter hoogte van Bath in gunt post. vatten.

— Onze gewone belgische berigten van heden morgen, zijn ons dezen avond niet geworden, meest alle dagbladen uit hoofde van het invallend Paaschfeest niet zijnde uitgegeven. Te Brussel wordt tegen den 13den aanstaanden prinses *Adelaïde*, tante van vorst *Leopolds* echtgenoote, gewacht. Omtrent het kamp dat nabij onze grenzen, op de heide van Brascaet in gereedheid wordt gebragt, verneemt men, dat hetzelve zich zal uitstrekken van Capelle tot aan West-wezel, tusschen de wegen van Breda en Bergen-op-Zoom, voorloopig zou hetzelve slechts door eene brigade worden betrokken. - Te Gent is, volgens het daar uitgegeven wordend dagblad, het *Journal des Flanders*, eene inschrijving geopend onder de ingezetenen, ten einde zich en de stad zooveel mogelijk te dekken tegen de eischen der heeren *Prevost*, *Steven*, *Voortman* en *van Zantvoorde* tot vergoeding van schaden ten gevolge van de plundering hunner woningen in April 1831. De inschrijvingen beliepen tot heden omtrent een duizendtal franken.

— Men heeft dezer dagen het verslag van de werkzaamheid der politie in Parijs gedurende het afgeloopen jaar publiek gemaakt. Door dezelve zijn in dat jaar 77,543 personen, waaronder 26,653 vrouwen, gearresteerd; 25,702 personen, waaronder 10,291 vrouwen, heeft zij dronken van de straat opgenomen. 23,438 vrouwen zijn door de overigheid veroordeeld en 3,656 personen in [illegible] van de regtbanken overgegeven. In het vorige jaar zijn er [illegible] personen meer dan in 1831 gearresteerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den April.

[illegible] het einde der beraadslaging over het budget van het ministerie van oorlog, heeft de oppositie gisteren aan de kamer van afgevaardigden eenige additionele artikelen voorgesteld, die tot eene vrij hevige discussie hebben aanleiding gegeven. - De heer *Luneau* wilde in de eerste plaats, dat de maarschalken van Frankrijk, even als andere ambtenaren, aan de bepaling der wet van 28 April 1831, zouden onderworpen zijn, en alzoo niet te gelijker tijd de tractementen of voordeelen aan twee of meer openbare bedieningen verbonden, zouden genieten. Dit voorstel, hetwelk voornamelijk tegen den minister van oorlog gerigt was, is even als het vorige jaar door de bedenking bestreden, dat de hoedanigheid van maarschalk niet als een ambt, maar als eene waardigheid moest worden beschouwd, en is op dien grond verworpen. Bij een tweede additioneel artikel verlangde de heer *Havin* en werd daarin door onderscheiden leden ondersteund, dat alle decoratien of ordeteekenen, die in het jaar 1791 waren afgeschaft ook thans als vervallen zouden worden aangemerkt, en dat men geene andere zoude erkennen dan de orde van het legioen van eer en het kruis der Julij-omwenteling. Ook dit artikel werd intusschen door de meerderheid afgewezen. Eindelijk bragt de heer *Ganguier* het centrum nagenoeg in opstand, door het voorstellen eener derde bepaling, volgens welke alle afgevaardigden, die te gelijk eene openbare bediening vervulden, gedurende de zitting der kamer geen tractement zouden genieten. Daar niet minder dan honderd en zestig leden in dit geval verkeerden, en welligt een dergelijk aantal zich vleijen, eenmaal in hetzelfde voorregt te deelen, is het geen wonder, dat aan dit voorstel geen gelukkiger lot dan aan de beide andere te beurt viel.

Nadat alle de bepalingen van het budget van oorlog in overweging waren genomen, en hiermede de discussie over de uitgaven was ten einde gebragt, heeft de kamer zich op voorstel van vijf harer leden in komité, met het budget harer bijzondere uitgaven bezig gehouden. Het eenig belangrijke wat het onderzoek heeft opgeleverd is de bepaling, dat men terugkomende op hetgeen in het vorige jaar besloten was, den president op nieuw eene schadeloosstelling van tien duizend franken per maand zoude toekennen.

In de bureaux heeft men voorts eene commissie benoemd, om over het ontwerp van wet, waarbij voor de verdedigings-werken der hoofdstad eene som van vijf-en-dertig millioenen franken werd aangevraagd, verslag te doen. Die keuze is buiten verwachting in den zin van het ministerie uitgevallen.

— De Oostersche aangelegenheden zijn bij voortduring het onderwerp van menigvuldige conferentien tusschen de vertegenwoordigers der groote mogendheden. De Engelsche gezant zoude onder andere gisteren aan den heer *de Broglie* hebben medegedeeld, dat in aldrig een Britsch eskader naar de Middellandsche zee moest vertrekken, en dat men in overeenstemming met het fransch gouvernement wenschte te handelen, om den Russischen invloed te keer te gaan. Welligt is het dien ten gevolge, dat heden door den telegraaf naar Brest, Toulon en Cherbourg bevel is gezonden, om de uitrusting der vaartuigen voor de Middellandsche zee bestemd, zoo veel mogelijk te bespoedigen. De vice-admiraal *Ducrest de Villeneuve*, wien het kommandement zoude worden opgedragen, bevindt zich op dit oogenblik alhier.

De *Messager des Chambres* heeft heden bij gerucht vernomen, dat de admiraal *Roussin* voor twee dagen met een ligt vaartuig van Konstantinopel te Toulon was terug gekomen. Zulks is echter hoogst onwaarschijnlijk, daar de duitsche dagbladen vermelden, dat hij op den 4den der vorige maand plegtig bij den Sultan ten gehoore werd toegelaten.

— In de eerste dagen der vorige maand hebben twee Arabische volkstammen op nieuw eene poging gedaan om de bezetting van Bona te overrompelen, doch zijn met verlies terug geslagen. De *Moniteur* geeft van dit gevecht een zeer uitvoerig verslag en kent de eer der overwinning aan den bevelhebber van het korps Arabische hulptroepen, den kapitein *Jussuf* toe.

(Het fondsen-merk der parijsche beurs van 6 dezer, is door ons heden niet ontvangen.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den April.

De *Staats-Courant* behelst heden de benoemingen tot officieren bij den landstorm voor de steden Haarlem, Alkmaar en Hoorn.

— In de Dordrechtsche Courant leest men heden het volgende:

„ In een schrijven uit Bethune van den 29sten Maart ll., wordt, even als in de brieven uit St. Omer, het bij onze ongelukkige krijgsgevangenen steeds levendiger wordend verlangen uitgedrukt om naar het vaderland terug te keeren, ofschoon onze krijgsgevangenen in Bethune, boven die te St. Omer, het voorregt nog mogen genieten, dat daarvan dagelijks 20 man per kompagnie gedurende eenige uren binnen de vesting en over de wallen vrij mogen rondwandelen. Voorts wordt in dezen brief gemeld, dat alle de krijgsgevangen Dordtenaars, zoo te Bethune als te St. Omer, [illegible] schijnlijk zijn ook die te [illegible] namens eenen edelmoedigen [illegible] genoot, [illegible] eene gift, die te meer welkom was geweest, daar zij hen in staat gesteld had om gedeeltelijk te voorzien in eenige dringende kleedings-behoeften, waaraan vrij algemeen onze militairen grootelijks gebrek begonnen te gevoelen, daar de kleeding en verschooning, bij het verlaten der citadel reeds niet meer in den besten staat waren, en onze krijgsgevangenen van de Franschen niets van dien aard ontvangen.”

In eenen anderen brief van een onzer gevangene landgenooten, uit St. Omer geschreven, komt onder anderen voor:

„ Gij zult mogelijk reeds uit de nieuwspapieren gezien hebben, dat de onder-officieren en manschappen in hun kwartier geconsigneerd zijn. Deze zotte geschiedenis veroorzaakt ons veel verveling door het beperken onzer geringe vrijheid; ziehier de oorzaak: de sapeur *Z. H.*, . . . een sterk gespierde Noord-Hollander en ruim zoo ligt geraakt als een Franschman, had eenig geld van huis ontvangen en bevond zich met eenige zijner kameraden in een kroeg, hier *estaminet* genoemd. In de vrolijkheid zijns harte begon hij een hollandsch liedje te zingen, hetgeen eenige fransche soldaten, die zich in hetzelfde vertrek bevonden, niet zeer scheen te bevallen; een hunner rees op, sloeg met de vuist geweldig op de tafel en schreeuwde onzen kameraden toe: *tais-toi, sacré granouilles!* ongelukkigerwijs verstond de sapeur de fransche taal, en ik weet geen beter middel om u den vertoornden Noord-Hollandschen reus nu af te schetsen, dan u de navolgende regels uit vader *Vondel's Gijsbrecht van Aemstel* te herinneren.

Hij scheen een olifant, die omsnuft met zijn snuit:
——— ——— ——— *Met zijne grove vingeren*
Zag ik hem man op man gelijk kontijnen slingeren.

Een stoel opnemen en die met al de kracht van zijn' gespierden arm te doen nederdalen op den neus van den vloekenden Franschman, waarop zij al vrij onzacht neerkwam, was het werk van een oogenblik; de worsteling werd terstond algemeen; de wacht verscheen, de sapeurs ontwapende een van de manschappen en baande zich daardoor voor zich en zijne kameraden eenen veiligen aftogt naar de kaserne. De Franschman wiens neus zoo deerlijk er van gelust had, eischte voldoening; uitdagingen en provocatien kwamen er bij menigte. Men vond het derhalve noodig onze kitteloorige jongens een weinig in toom te houden en de order kwam, dat wij alle in de kaserne moesten geconsigneerd blijven, welke order tot heden nog niet ingetrokken is. - Reikhalzend zien wij hier allen naar onze verlossing uit en elke tijding dienaangaande hoe ongegrond ook, wordt gretig geloofd, omdat men zoo gaarne gelooft hetgeen ons aangenaam is; de hoop blijft nog steeds onzen moed verlevendigen. Aan de verachtelijke ronselaars-maatregel om ons tot dienstneming bij dom *Pedro* over te halen, van welke gij zekerlijk door de dagbladen al reeds gehoord hebt, wordt thans niet meer gedacht; niemand van ons heeft willen teekenen; sommigen hebben er zelfs den spot mede gedreven, zoo schreef een

onzer soldaten onder een inschrijvingslijst daartoe bestemd: *Adres aan de armee van* Leopold, *de dapperste soldaten der wereld!* — Wat overigens onze voeding en logement betreft, deze zijn thans tamelijk goed en wij hebben door Gods goedheid weinig zieken; onze brave generaal alsmede de officieren zijn welvarende. Eene hollandsche dame is hier aangekomen met hare dochter, men zegt dat het mevrouw *de Boer* is. — Naar men hier elkander wil verzekeren, zoude er spoedig in de zaken eene gunstige wending komen, maar wij weten niet waaraan ons te houden, na reeds zoo meermalen te leur gesteld te zijn.” enz. enz.

— Een handelsbrief uit Smyrna van den 6den Maart, te Rotterdam ontvangen, meldt, dat dien dag de Egyptische gouverneur, die zich van de stad had meester gemaakt, door den vorigen gouverneur van den Grooten Heer vervangen was, zoodat Smyrna onder de heerschappij der Porte terug was gekeerd.

— De handel in fondsen in de effecten-societeit gisteren middag te Amsterdam is van weinig belang geweest. Integr. is eerst verhandeld tot $45\frac{1}{16}$ à $\frac{3}{4}$, doch is $45\frac{5}{8}$ gebleven; Nieuwe 5 pCt. golden 85 en bleven $84\frac{7}{8}$; kansbill. $20\frac{3}{16}$ à $\frac{1}{8}$. — In vreemde fondsen is niets omgezet.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den April.

Als nadere bijzonderheden van het droevig voorval in den avond van den 3den dezer, verneemt men, dat de benden, die de beide wachtposten aanvielen, voor het grootste deel uit studenten van Wirtzberg, Erlangen en Giessen waren zamengesteld. De aanval op de politie-wacht geschiedde zoo geregeld, als of dezelve door geoefende soldaten werd uitgevoerd. Op het kommando van den aanvoerder werd een rottenvuur geopend, hetwelk de minder talrijke wacht niet in staat was te beantwoorden. Bij eenige der oproermakers vond men raketten en andere geraas makende werktuigen, waarschijnlijk om degenen die van buiten in aantogt waren seinen te geven. Nagenoeg gelijktijdig zijn de tolhuizen te Braunheim en Preungesheim, op eenigen afstand van de stad en het eerste op Keur-Hessisch grondgebied gelegen, door gewapende bende overvallen, en tot den grond toe vernield. Gisteren zijn nog twee soldaten in een der gevangenissen aan hunne wonden overleden. Het geregtelijk onderzoek heeft reeds twee dagen voortgeduurd, doch, zoo het schijnt, is het doel dezer onverwachte daad van geweld nog niet bekend.

— De voorwaarden van het onlangs tusschen Pruissen, Beijeren en Wurtemberg gesloten handelstraktaat zijn nog niet bekend geworden, doch naar men verneemt zal bereids met het begin der maand mei de inkomende regten tusschen genoemde staten voor inlandsche voortbrengselen, aanmerkelijk verminderd worden.

— Het Hanoversch Dagblad van den 3den dezer maakt eene gemeenschappelijke verordening van den Koning van Groot-Brittannien, en den regerenden Hertog *Willem van Brunswijk* bekend, waarbij deze als hoofden der beide linien van het huis van Brunswijk, den voormaligen Hertog *Karel van Brunswijk*, wegens wangedrag en verkwisting van zijn vermogen, onder curatele stellen, en den Hertog van *Cambridge*, Onder-Koning van Hanover, tot zijnen voogd benoemd wordt, met de bevoegdheid om het eigenlijk beheer aan zoodanige en zoo vele ondervoogden, als hij door de omstandigheden geraden zal oordeelen, op te dragen.

— Onder dagteekening van den 17den maart schrijft men uit Odessa dat aldaar drie linieschepen van Sebastopol waren aangekomen, om troepen en krijgsbehoeften aan boord te nemen, en deze hetzij naar Konstantinopel hetzij naar Siseboli over te voeren.

— De bijzondere brieven met de gewone post van den 11den maart uit Konstantinopel te Weenen aangebragt, vermelden dat de hoofdstad voor het oogenblik nog rustig was, doch dat onder de bevolking eene groote ontevredenheid heerschte, welke de openbare orde gewis in gevaar zoude brengen, indien niet de Sultan door eene militaire magt werd ondersteund. Omtrent 15000 man Turksche troepen waren in de omstreken vereenigd, doch ook dezen zijn zoo slecht gestemd, dat zij eer de wanorde zouden bevorderen, dan te keer gaan. Het was uit dien hoofde dat de Russische vloot, die op den 5den maart eene aanzienlijke versterking gekregen had den Bosphorus gewis niet zoude verlaten, althans zich slechts zoo verre zoude verwijderen, dat zij bij den eersten nood ter hulp kon komen. De zoo evengenoemde versterking bestond uit eenige fregatten, 6000 man landingstroepen en twintig stukken geschut; terwijl daarenboven twee divisien infanterie in de vorstendommen aan den Donau waren bijeengetrokken, en ter dispositie van de Porte gesteld. Dezelfde berigten bevestigen voorts, dat Smyrna door *Emir*-effendi, die zich van het bestuur in die belangrijke stad had meester gemaakt, was ontruimd en onder het gezag der Porte wedergekeerd. *Ibrahim*-bassa had verklaard, dat hij aan deze daad van geweld geen deel had genomen, immers dezelve niet had gelast, doch men beschouwde dit vrij algemeen als eene uitvlugt, te meer omdat dagelijks andere dergelijke listen aan den dag kwamen, en de onderhandelingen tusschen de onderscheidene gezanten, ook met de Porte merkelijk bemoeijelijkten.

— Een Jonische brik die den 15den Maart van Corfu vertrok, heeft uit Griekenland de meest voldoende tijdingen aangebragt. Het Regentschap had alle ambtenaren voorloopig in hunne posten behouden, ook de hoofden der departementen van algemeen bestuur, aan wien de titel van kanseliers was gegeven. Door het ministerie van oorlog was aan de bevelhebbers der ongeregelde troepen gelast, om deze tot aan de organisatie daarvan naar huis te zenden.

— Het Fransche fregat *l'Artemise*, heeft op den 25sten Maart de reede van Triest verlaten, zoo het heet, naar Toulon bestemd.

ENGELAND.

LONDEN, den 6den April.

Volgens den officielen staat van 's Rijks inkomsten hebben zij in het laatste vierde jaar, op den 5den dezer verschenen, 92,420 ponden sterl. minder opgebragt dan in dezelfde drie maanden van het jaar te voren, hoezeer zij over het geheele dienstjaar, den 5den dezer eindigende, 230,389 ponden sterl. meer opgeleverd hebben dan in het vorig jaar.

— Men verhaalt, dat het Gouvernement willens is de privilegie voor de Bank van Engeland te hernieuwen, mits dat de Bank de zaken van het land kosteloos zal behandelen. Hierdoor zou de Bank ongeveer 250,000 ponden sterl. 's jaars verliezen.

— Lord *Althorp* heeft nu zijne motie voor eene algemeene inwisseling of afkoop der tienden in Engeland tot den 18den dezer uitgesteld.

Het Huis der Gemeenten heeft in zeer weinige dagen vier zaken, waarin de natie groot belang stelde, tegen haren zin beslist. Vooreerst heeft het de motie van den heer *Attwood*, tot het doen van een onderzoek naar de oorzaken der heerschende armoede, op zijde gelegd; ten tweede, heeft het de voordragt van den heer *Robinson*, om de belastingen op eenen meer gelijken voet door alle klassen der maatschappij te laten dragen, verworpen; ten derde, heeft het de afschaffing van het slaan bij de armee geweigerd, en eindelijk, uitgesteld om bij eene wet de kinderen, die in fabrijken werken, eene bijzondere bescherming te verleenen en het getal hunner werkuren te bepalen. — Ondertusschen verdient het opmerking, dat alle die punten slechts door eene geringe meerderheid beslist zijn geworden, zoodat het algemeen vertrouwen op de kracht van het gouvernement zeer verminderd is.

— Men zegt, dat een gedeelte der vloot van admiraal *Sartorius* naar Engeland terug komt, ten gevolge der verschillen tusschen haar en het constitutioneel bestuur te Oporto ontstaan.

— Op de aan Portugal toebehoorende Kaap-Verdische eilanden heeft, zoo het schijnt ten gevolge van de door de staatkundige gebeurtenissen gestremde of verwaarloosde gemeenschap tusschen het moederland en die eilanden, een verschrikkelijke hongersnood gewoed, waaraan eerst in Januarij ll. een einde gemaakt is door de aankomst der uit verschillende havens der Vereenigde Staten van Amerika afgezonden schepen met levensmiddelen. Het eiland Fuego had de helft, Brava het derde der bevolking, St. Nicolaas 12000 en San Antonio 1000 inwoners door hongersnood verloren; de ingezetenen verslonden op het laatst de lijken.

AANBESTEDING.

De minister van finantien zal op Zaturdag den 20sten April aanstaande, des namiddags ten twee ure, in een der vertrekken van het lokaal van het ministerie van finantien in 's Gravenhage, onder deszelfs nadere goedkeuring in het openbaar aan den minstinschrijvende doen aanbesteden:

De leverantie van eenige papiersoorten ten behoeve van het algemeen zegel-kantoor te 's Gravenhage.

Al degenen welke daarin gading hebben worden bij deze uitgenoodigd, om billetten van inschrijving over te geven, of door hunne gemagtigden te doen overgeven, voor de leverantie van de navolgende hoeveelheden papier, volgens de ter visie liggende monsters, en hierna gespecificeerd:

1. 600 Riemen papier voor het zegel tot den handel, ieder riem houdende 1000 strooken, wegende 1 Nederl. pond en 7 oncen.
2. 1500 Riemen papier voor het zegel van 15 centen, uitsluitend bestemd voor quitantien van belastingen, ieder riem van 1000 halve vellen, weg. 4 Ned. ponden.
3. 3000 Riemen papier voor het formaat-zegel van 15 centen, ieder riem van 1000 halve vellen, weg. 4 N. p. 5 onc.
4. 200 Riemen papier voor het formaat-zegel van 30 centen, ieder riem van 500 geheele vellen, weg. 4 N. p. 5 onc.
5. 5000 Riemen papier voor het formaat-zegel van 45 centen, ieder riem van 500 geheele vellen, weg. 7 N. p. 5 onc.
6. 150 Riemen papier voor het formaat-zegel van 60 centen, ieder riem van 500 geheele vellen, weg. 11 N. p.
7. 50 Riemen papier voor het formaat-zegel van 90 centen, ieder riem van 500 geheele vellen, weg. 17 N. p.

De inschrijvings-biljetten behooren op zegel geschreven en verzegeld te zijn.

De inschrijvers zullen hunne naam, voornaam en woonplaats, alsmede die van hunne borgen, in de billetten naauwkeurig moeten beschrijven.

De nommers en soorten van het papier zullen in de inschrijvingsbilletten behoorlijk moeten worden ingeschreven en aangewezen.

De prijzen zullen in dezelve vermeld worden in guldens en centen, en in schrijfletters worden uitgedrukt.

De inschrijvers en hunne borgen, of wel de gemagtigden van beiden, behooren op den dag van de aanbesteding bij de opening van de billetten tegenwoordig te zijn, en voorzien van een certificaat van het stedelijk of plaatselijk bestuur hunner woonplaats en van die der borgen, houdende dat de aannemer en de borgen bij hetzelve bekend zijn suffisant genoeg om de aanneming na te komen.

Het voorschrevene is een volstrekt vereischte om de akte van aanneming dadelijk te kunnen opmaken en teekenen.

De monsters papier en de conditien der aanbestedingen liggen ter visie aan het lokaal van het ministerie van finantien te 's Gravenhage, (afdeeling registratie en loterijen), aan de lokalen van de gouvernementen in de respective provincien en aan het algemeen zegel-kantoor alhier.

's Gravenhage, den 28sten Maart 1833.

De Minister van Finantien,
VAN TETS VAN GOUDRIAAN.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.